

223528 – مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ئىنسانلار، جىنلار ۋە ئۇلاردىن باشقا بارلىق مەخلۇقاتلارغا

پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتىلگەنمۇ؟

سۇئال

مەن ئاللاھ تائالا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى ئىمانىي تەكلىپ بىرىلگەن ھاياتلىقتىكى بارلىق ئىنسان ۋە جىنلارغا ئۆزىنىڭ ئەلچىسى قىلىپ ئەۋەتتى دەپ بىلىمەن، شۇنداقىمۇ، ئاللاھ تائالا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى بارلىق مەخلۇقاتلارغا پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتتى دەپ ئېتىقاد قىلىش زۆرۈر بولامدۇ؟، چۈنكى مەخلۇقات دېگەن ئىنسان ۋە جىنلاردىن باشقا بارلىق نەرسىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

ئىككىنچى: مەن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئەلچىلىكىنىڭ ئۆز زامانىسىدىكى ئىنسانلار ۋە جىنلار بىلەنلا چەكلەنمەيدىغانلىقىنى بىلىمەن، بەلكى ئۇنىڭ ئەلچىلىكى ئۆز زامانىدىكى ۋە كېيىنكى زامانىدىكى بارلىق ئىنسانلار ۋە جىنلارغا ئومۇمدۇر، لېكىن بۇ قاچانغىچە داۋام قىلىدۇ؟، قىيامەتنىڭ چوڭ ئالامەتلىرىنىڭ تۇنجىسى ئاشكارا بولغانغا قەدەرمۇ ياكى قىيامەت قايم بولغانغا قەدەرمۇ؟. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بىرىنچى: بارلىق مۇسۇلمانلارنىڭ ئىتتىپاقى ۋە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن بايان قىلىنغان مۇتەۋاتىر خەۋەرلەرگە كۆرە، ھەقىقەتەن ئاللاھ تائالا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ بارلىق ئىنسان ۋە جىنلارغا پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتكەن.

شەيخۇل ئىسلام ئىبنى تەيمىيەنىڭ "پەتىۋالار مەجمۇئەسى" 4 - توم 204 - بەت ۋە 11 - توم 303 - بەتكە قارالسۇن.

پەرىشتىلەرگە كەلسەك، كۆپچىلىك ئالىم - ئۆلىمالارنىڭ قارىشىغا كۆرە، مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام پەرىشتىلەرگە پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتىلمىگەن.

شەيخۇل ئىسلام ئىبنى تەيمىيە رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام (سەقەلەينگە) ئىنسان ۋە جىنلارغا پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتىلدى، پەرىشتىلەرگە پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتىلمىدى". [پەتىۋالار مەجمۇئەسى" 12 - توم 221 - بەت].

ئىبنى تەيمىيە رەھىمەھۇللاھ "ئۇبۇۋات" ناملىق ئەسىرى 2 - توم 232 - بەتتە مۇنداق دەيدۇ: "ھەقىقەتەن پەيغەمبەرنىڭ پەيغەمبەر ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلايدىغان ئالامەت چوقۇم ئىنسان ۋە جىنلارنىڭ ئادىتىدىن تاشقىرى بولغان بىر مۆجىزە بولۇشى كېرەك، ئۇ مۆجىزىنىڭ پەرىشتىلەر قادىر بولالمايدىغان نەرسىدىن بولۇشى شەرت قىلىنمايدۇ، چۈنكى ئۇلار يەنى پەيغەمبەرلەر

پەرىشتىلەرگە پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتىلمىدى".

بۇنىڭغا ئاساسەن: ئاللاھ تائالا پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنى بارلىق مەخلۇقاتلارغا پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتتى دېگەن سۆز توغرا ئەمەس، چۈنكى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام پەرىشتىلەرگە پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتىلمىدى، شۇنىڭدەك پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئەقلى بولمىغان باشقا مەخلۇقاتلارغىمۇ پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتىلمىدى، چۈنكى ئەقىلىسىز مەخلۇقاتلار دېگەن رەببىنى شەرىئەتكە ئەمەل قىلىشقا بۇيرۇلمىغان، ھەتتا ئاللاھ تائالا ئەقىلىسىز مەخلۇقاتلارغا ئۇلارنىڭ ئۆزىدىن ياكى باشقا مەخلۇقاتلاردىن بىرنى پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتسىمۇ بەربىر ئۇلارنىڭ ئەقلى يوق بولغانلىقى ئۈچۈن تەكلىپكە بۇيرۇلمايدۇ. ئاللاھ تائالا تەكلىپكە سالاھىيەتلىك بولغان پەقەتلا ئىنسانلار ۋە جىنلاردۇر. بىز يۇقىرىدا بايان قىلىنغاندەك، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بارلىق ئىنسان ۋە جىنلارنىڭ ھەممىسىگە پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتىلگەن.

ئىككىنچى: ئىنسان ۋە جىننىڭ كاپىرلىرىدىن باشقا بارلىق مەخلۇقاتلار پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئاللاھنىڭ ئەلچىسى ئىكەنلىكىگە ئېشىنىدۇ ۋە گۇۋاھلىق بېرىدۇ. بۇ توغرىدا جابر ئىبنى ئابدۇللاھ رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن بايان قىلىنىدۇكى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: «ئىنسان ۋە جىننىڭ ئاسىيلىرىدىن باشقا، ئاسمان ۋە زېمىن ئارىسىدىكى ھەر قانداق نەرسە مېنىڭ ئاللاھنىڭ ئەلچىسى ئىكەنلىكىمنى بىلىدۇ» [ئىمام ئەھمەد رىۋايىتى 14333 – ھەدىس].

مۇسەندى تەھقىق قىلغۇچىلار بۇ ھەدىسنى سەھىھ دېگەن. تەپرىئىدا: «ئىنسان ۋە جىننىڭ كاپىرلىرىدىن باشقا...» دەپ كەلگەن.

ئۈچىنچى: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئىنسان ۋە جىنلارغا بولغان ئەلچىلىكى، ئاللاھ تائالا زېمىن ۋە زېمىن ئۈستىدىكى ھەممە نەرسىلەرنى يوق قىلىپ تاكى قىيامەت بولغانغا قەدەر داۋاملىشىدۇ، مۇشۇ ۋاقىتقىچە ياشىغان بارلىق ئىنسان ۋە جىنلار پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا ئىشىنىشكە ۋە ئۇنىڭ يولىغا ئەگىشىشكە بۇيرۇلغان.

لېكىن كۈن مەغرەپتىن چىققاندا ئەمەل دەپتىرى يېپىلىدۇ، ئۇ ۋاقىتتا قىلغان ئەمەلنىڭ پايدىسى بولمايدۇ، ئۇنىڭدىن بۇرۇن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا ئىشىنىپ ياخشى ئەمەل قىلمىغانلارنىڭ، كۈن مەغرەپتىن چىققان ۋاقىتتا قىلغان ياخشى ئەمەللەرنىڭ ھېچ پايدىسى بولمايدۇ. بۇ توغرىدا ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: **هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا** تەرجىمىسى: «ئۇلار پەقەت (ئۆلۈم) پەرىشتىلىرىنىڭ ياكى پەرۋەردىگارنىڭ ياكى پەرۋەردىگارنىڭ (قۇياشنىڭ مەغرەپتىن چىقىشىدىن ئىبارەت) بەزى ئالامەتلىرىنىڭ كېلىشىنىلا كۈتىدۇ. پەرۋەردىگارنىڭ بەزى ئالامەتلىرى كەلگەن كۈندە ئىلگىرى ئىمان ئېيتىمىغانلارنىڭ ياكى ئىمان ئېيتىپ ياخشى ئىش قىلمىغانلارنىڭ ئېيتقان ئىمانى پايدىسىز بولىدۇ». [سۈرە ئەنئام 158 – ئايەت].

ئەبۇ ھۈرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن بايان قىلىنىدۇكى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: «قۇياش مەغرەپتىن چىقىمغۇچە قىيامەت بولمايدۇ، كۈننىڭ مەغرەپتىن چىققانلىقىنى كۆرگەن كىشىلەر ئىمان ئېيتىدۇ، بۇ ۋاقىتتا ئىلگىرى ئىمان ئېيتىمىغانلارنىڭ

ياكى ئىمان ئېيتىپ ياخشى ئىش قىلمىغانلارنىڭ ئېيتقان ئىمانى پايدىسىز بولىدۇ» [بىرلىككە كەلگەن ھەدىس].

ھەممىدىن توغرىنى ئاللاھ تائالا ياخشى بىلگۈچىدۇر.